

Heemkunde-Kring „Peelland”

te Helmond

Bijdragen voor dit blad:

C. van Bokhoven

Oostende 31 A

HELMOND

HELMOND 4 september 1961

. O U D E   B R O N N E N   V E R T E L L E N

L.S.

Nu het nieuwe winterseizoen gaat beginnen, zal men naar het program voor deze periode vragen. Dit kunnen wij U nog niet volledig aanbieden, omdat het meestal tijdens het seizoen geïmproviseerd wordt, daar het heel moeilijk is ver vooruit met allerlei instanties afspraken te maken.

Wel kunnen we U mededelen, dat wij op woensdagavond 20 sept. a.s. een bezoek gaan brengen aan het GEMEENTE ARCHIEF, alwaar de STADSARCHIVARIS DE HEER C. VAN BOKHOVEN ons om 8 uur zal ontvangen.

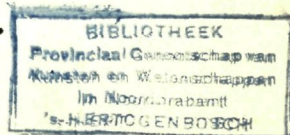
Hij zal ons eerst een inleiding geven over het archief, waarna wij de gelegenheid krijgen een TENTOONSTELLING, onder de titel:

O U D E   B R O N N E N   V E R T E L L E N

van archiefstukken te bezichtigen, waarbij een catalogus over deze stukken zal worden uitgereikt.

We rekenen op een grote belangstelling van onze leden, daar deze avond zeer interessant zal worden voor iedereen, die interesse heeft voor de geschiedenis van onze stad.

P.H.

EXCURSIE NAAR NIJMEGEN

=====

Een tweede programmapunt, dat wij onze leden nu reeds kunnen aanbieden is een excursie naar de oude Keizerstad Nijmegen.

Deze stad, de oudste van Nederland, heeft een prachtig stadhuis, hetwelk een bezoek hieraan alleszins rechtvaardigt.

We zullen hier een rondleiding met toelichting ontvangen, waarna diverse monumenten zullen worden bezichtigd, zoals het Valkhof etc.

Verder maken we een tour door oud en nieuw Nijmegen en via het mooie Groesbeek rijden we terug.

Dit bezoek zal plaats vinden op zondag 1 oktober a.s.

Vertrek om 1 uur aan de leeszaal op de Markt.

Aankomst te Helmond om ca. 7 uur.

Kosten per deelnemer f 2,50

Degenen, die willen deelnemen aan deze excursie, moeten het ingesloten formulier ingevuld zenden voor 20 sept. a.s. aan:

Hej. A. Seelen, Houtse Parallelweg 18 . Helmond.

Mocht U bepaalde wensen t.a.v. excursies, lezingen etc. hebben, die realiseerbaar zijn, dan houdt het Bestuur zich hiervoor gaarne aanbevolen.

P.H.

ONS NIEUWE OMSLAGBLAD

=====

Hetgeen U direkt zal opvallen, is dat ons Mededelingenblad vanaf heden voorzien is van een nieuw omslagblad. Prima gedrukt, stevig papier en bovenal ons mooie Kasteel-Raadhuis op het voorfront.

Door de medewerking van diverse plaatselijke industrieën, bedrijven

en instellingen zijn wij in staat de nieuwe omslag te financieren, welke bekostiging voor onze vereniging met haar geringe inkomsten anders onmogelijk zou zijn.

We willen daarom gaarne onze dank betuigen aan deze medewerkers, t.v.

H.V. Robur

Machinefabriek Bronneberg

N.V. Diddens & Van Asten

Helmondse Textielmaatschappij

N.V. Kon. Textielfabr. J.A. Raymakers & Co.

N.V. Kon. Nederlandse Machinefabriek v/h E.H. Begemann

Sengers Confectiebedrijven

Garage Hendriks

Houthandel & Kistenfabriek W. de Vries N.V.

Nederlandse Schroefboutenfabriek N.V.

Boerenleenbank-Helmond

H.V. Leco - Confectie-industrie

N.V.P.F. van Vlissingen & Co's Katoenfabrieken

Laten we hopen, dat onze vereniging steeds op hun steun zal mogen rekenen.

P.H.

IS UW FAMILIE VAN HELMONDSE AFKOMST ?

=====

IV. In de eerste helft en in het midden van de 19de eeuw kwamen er heel wat weversfamilies en van katoendrukkers zich hier vestigen, omdat zij in de zich steeds uitbreidende industrie een beter bestaan hoopten te kunnen opbouwen.

In die tijd kwamen er ook verscheiden families in de stad, die hun kapitaal en hun technische kennis in de opkomende industriële ondernemingen staken en die daardoor tot welstand kwamen. We zagen dit o.m. reeds bij de families Van Asten

en Diddens.

Een andere soortgelijke familie is H O L T U S. Bij de aanleg van de spoorlijn Eindhoven-Venlo, maakte de aannemer-opzichter van die lijn met onze stad kennis. Toen zijn werk hier was afgelopen, nadat de lijn in 1866 in werking was gesteld, had hij de mogelijkheid van een winstgevend bedrijf gezien.

Hij richtte dan ook reeds in 1867 een stoomweverij in, dicht bij de huidige spoorlijn en nam daarbij de steenfabrikanten J. Arntz en H. Terwindt als deelennoten in zijn bedrijf op.

Rutger Holtus, geboortig uit Doornenburg, legde alzo de grondslag voor het bedrijf, dat binnen enkele jaren zijn eeuwfeest kan vieren.

Een ander geval van vestiging van een industrieel in Helmond zien we bij de familie H U Y S M A N S.

Deze heeft oorspronkelijk, d.w.z. in het midden van de 18de eeuw, reeds in Helmond gewoond, doch trok omstreeks 1800 naar St. Niklaas in België, waar toen meerdere Helmonders als wever een bestaan zochten.

Het schijnt hem daar niet slecht te zijn vergaan.

Toen het gezin omstreeks 1830 weer naar Helmond terugkeerde met enkele kinderen, werd de oudste zoon evenals zijn vader wever, maar de jongste zoon wist zich op te werken tot een zelfstandig fabrikant.

Ook zijn gelijknamige zoon, die hem opvolgde, wist het bedrijf nog tot het begin van deze eeuw in de Waardstraat gaande te houden, maar heeft dit toen gelikvid

Denken we ons de landbouwersfamilies op het eerste ogenblik als rase Helmonders, een nader onderzoek brengt aan het licht, dat velen hunner zich binnen een zeker tijdsbestek hier gevestigd hebben.

Kwamen zij hier als pachter van een boerderij of zagen zij kans als boerenknecht in kennis te komen met een boeredochter en zo een plaats op een boe

te veroveren. Dit zou mogelijk voor iedere familie nader te onderzoeken zijn.

Een typisch voorbeeld levert de familie VAN DER HURK

Een eeuw geleden ongeveer vestigde zich Bernard v.d.Hurk op de Deuseldonk, nadat hij in 1857 getrouwd was met een boeredochter uit Vlierden.

Hijzelf was afkomstig uit St. Oedenrode, doch zijn vader was geboortig in Boxtel en zijn grootvader in Oirschot.

wordt voortgezet,

Jac. Heeren.

BEZOEK AAN TENTOONSTELLINGEN

=====

Het Bestuur van onze Kring heeft zaterdag 26 augustus j.l. de zeer interessante tentoonstelling van de Kring "De Heerlijkheid Oirschot" bezocht.

Deze expositie vond plaats voor een deel in de Raadskelder, alwaar oude foto's, folders, poffers, gildeboeken, bidprentjes etc. te bezichtigen waren.

Het mooiste en tevens tweede deel van deze tentoonstelling, hetwelk min of meer permanent is, kan men bezichtigen in het woonhuis van de Heer J. van de Pol, Gasthuisstraat 27 te Oirschot, die in de oud-Brabantse woonkamer zijn prachtige verzameling oude gebruiksvoorwerpen laat zien.

O.m. een koperen wieg (waarin Mgr. Diepen als baby vertoeft heeft), allerlei tin- en koperwerk, een open "herd" met toebehoren etc.

Wij raden onze leden aan, als zij in Oirschot vertoeven, om zeker eens bij de Heer v.d.Pol te gaan kijken; het alleszins de moeite waard.

Met de Voorzitter, Dokter J.A.M. Lieshout en een der damesleden, alsmede met de Penningmeester van "Brabants Heem", de Heer J. Franken uit Oisterwijk, hebben

wij nog gezellig "nagekout" over het mooie Oirschot en de heemkunde.

Op onze terugreis hebben de foto-tentoonstelling van de Kring "De Oude Vrijheid" te St.Oedenrode bezocht, met welke kring wij een afspraak hebben gemaakt voor een interessante excursie naar "Rooy", om daar o.m. nog enige oude en uitstervende ambachten te zien, zoals Klompen- en wielmakerijen,

De Kring uit St. Oedenrode zal ons Bestuur binnenkort uitnodigen om hem een en ander i.v.m. deze excursie gezamenlijk te bespreken.

Wij lazen in de St. Jansklokken, dat er momenteel in het museum van het Provinciaal Genootschap te 's-Hertogenbosch een tentoonstelling van

MEROVINGISCHE AMBACHTSKUNST wordt gehouden, die tot 15 oktober geopend is.

Volgens de beschrijving in ons Bisdomblad van 7 september j.l. moet deze expositie zeer interessant zijn, vooral wat betreft cultuur en gewoonten uit het laat-Romeinse en Merovingische tijdperk en het begin van het Christendom in onze contreien.

P.H.

In het begin van het nieuwe winterseizoen 1961-1962 meent het Bestuur van "Peelland" goed te doen U een overzicht te geven van de leden van onze Kring, na de diverse mutaties, die in het afgelopen jaar hebben plaats gevonden.

Uiteraard is het prettig, wanneer men weet, welke mensen deel uitmaken van een vereniging waarvan men zelf lid is.

Daarbij komt, dat men door deze kennisname geïnspireerd zal worden, anderen, die nog geen lid zijn, belangstelling bij te brengen voor onze vereniging.

Mochten deze belangstellenden meer willen weten over de doelstellingen etc. van onze Heemkunde-Kring dan zijn de Bestuursleden gaarne bereid de nodige inlichtingen te geven.

P.H.